

Genoteerd

**Het Nederlandse UBO-register voor
vennootschappen en andere juridische entiteiten**

In deze uitgave

- Inleiding
- De Richtlijn
- Nederlandse implementatie
- Koppeling met Mandatory Disclosure
- Praktische overwegingen

1. Inleiding

Op 23 juni 2020 is de Nederlandse “Implementatiewet registratie uiteindelijke belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten” (**de Implementatiewet**) aangenomen. Vanaf 27 september 2020 moeten Nederlandse vennootschappen en andere juridische entiteiten informatie over hun uiteindelijke belanghebbenden (**UBO's - Ultimate Beneficial Owners**) registreren in het Nederlandse UBO-register.¹

De implementatie van een UBO-register is één van de maatregelen die is opgenomen in de (gewijzigde) vierde EU-antiwitwasrichtlijn (**de Richtlijn**),² waarin de minimumnormen voor UBO-registers in alle lidstaten zijn vastgelegd. Het staat de lidstaten van de EU vrij om strengere normen toe te passen.

In deze editie van *Genoteerd* gaan we eerst in op de onderdelen van de Richtlijn die betrekking hebben op het UBO-register, waarna we de belangrijkste elementen van het Nederlandse UBO-register uiteenzetten. Na enkele opmerkingen over de verhouding tussen het UBO-register en de EU Mandatory Disclosure verplichtingen, wordt deze editie van *Genoteerd* afgesloten met een aantal praktische overwegingen.

2. De Richtlijn

De Richtlijn heeft tot doel het gebruik van het financiële stelsel van de Europese Unie voor het witwassen van geld en terrorismefinanciering te voorkomen. Daartoe bevat de Richtlijn een aantal maatregelen om de lidstaten te helpen de risico's in verband met het witwassen van geld en terrorismefinanciering te identificeren, te begrijpen en te beperken. De identificatie en verificatie van de identiteit van UBO's van rechtspersonen, trusts en andere soorten juridische constructies is in dit verband een belangrijk hulpmiddel, die het mogelijk maakt om personen te traceren.

De Richtlijn vereist dat alle lidstaten ervoor zorgen dat vennootschappen en andere juridische entiteiten die op

hun grondgebied zijn opgericht, alsmede trustees van trusts die in hun staat worden beheerd, toereikende, accurate en actuele informatie over hun uiteindelijk belanghebbende(n) inwinnen en bijhouden.

Elke lidstaat moet twee centrale UBO-registers inrichten waarin deze UBO-informatie moet worden geregistreerd; één voor vennootschappen en andere juridische entiteiten (het UBO-register) en één voor trusts en met trusts gelijkgestelde rechtsfiguren (**het Trustregister**).

Voor elk register bevat de Richtlijn bepaalde minimumeisen, onder meer met betrekking tot de aard van de in het register op te nemen UBO-informatie, de toegankelijkheid tot het register en de definitie van een “uiteindelijk belanghebbende” voor elk type entiteit.

De Richtlijn vereist dat alle UBO-registers toegankelijk zijn voor het publiek. De Trustregisters hoeven niet publiek toegankelijk te zijn, maar alleen voor personen die een ‘legitiem belang’ kunnen aantonen. De lidstaten kunnen echter een ruimere toegang tot de informatie in het Trustregister toestaan.

De lidstaten hadden tot 26 juni 2017 de tijd om het UBO-register voor vennootschappen en andere juridische entiteiten in hun nationale wetgeving op te nemen. De termijn voor de implementatie van de 2018-wijzigingen op het UBO-register (voornamelijk de publieke toegankelijkheid) is op 10 januari 2020 verstreken. De uiterste termijn voor de invoering van het Trustregister was vastgesteld op 10 maart 2020.

3. Nederlandse implementatie

3.1 Algemeen

Het Nederlandse wetsvoorstel ter implementatie van het UBO-register is op 23 juni 2020 aangenomen door de Eerste Kamer, waarbij het UBO-register zelf op zijn vroegst eind september 2020 operationeel wordt.

De implementatie van het Trustregister had op 10 maart 2020 moeten zijn gerealiseerd. Op 17 april 2020 heeft Nederland een conceptwetsvoorstel gepubliceerd ter

1 Deze bijdrage dekt niet de implementatie van het UBO-register in onze andere thuismarkten België en Luxemburg. Voor meer informatie over het UBO-register in deze rechtsgebieden wordt bijvoorbeeld verwezen naar <https://www.loyensloeff.com/be/en/expertise/topics/belgian-ubo-register/> (België) en <https://www.loyensloeff.com/lu/en/news/articles-and-newsflashes/clarifications-on-the-luxembourg-register-of-ultimate-beneficial-owners-scope-n10888/> (Luxemburg)

2 Richtlijn (EU) 2015/849 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2015, zoals gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2018/843 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018.

implementatie van een Trustregister. Naar verwachting zal in de tweede helft van 2020 een (gewijzigd) wetsvoorstel voor de invoering van een Trustregister worden ingediend bij de Tweede Kamer. In deze editie van Genoteerd wordt niet verder ingegaan op het Nederlandse Trustregister.

Waar in de volgende alinea's wordt verwezen naar het Nederlandse "UBO-register", wordt derhalve het UBO-register voor vennootschappen en andere juridische entiteiten bedoeld.

3.2 Welke entiteiten zijn onderworpen aan registratie?

Vennootschappen en andere juridische entiteiten die naar Nederlands recht zijn opgericht *en* die zijn ingeschreven in het Nederlandse handelsregister zijn verplicht om bepaalde persoonlijke informatie over hun UBO's in te winnen, bij te houden en te registreren.

De registratieplichtige Nederlandse vennootschappen en andere juridische entiteiten zijn:

- Besloten vennootschappen (**BV's**) en naamloze vennootschappen (**NV's**);
- Stichtingen, verenigingen, onderlinge waarborgmaatschappijen en coöperaties;
- Maatschappen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen;
- Europese naamloze vennootschappen (**SE's**) en Europese coöperaties met hun statutaire zetel in Nederland en Europees Economische Samenwerkingsverbanden in Nederland;
- Rederijen; en
- Kerkgenootschappen.

In afwijking van de Richtlijn kiest Nederland er uitdrukkelijk voor om een stichting te behandelen als een rechtspersoon, in plaats van als een trust of een met een trust gelijkgestelde rechtsfiguur. De Nederlandse wetgever vindt dat een stichting in het Nederlandse vennootschapsrecht beter te vergelijken is met andere rechtspersonen dan met trusts.

Voorts dient te worden opgemerkt dat de verplichting om informatie in het UBO-register te registreren alleen van toepassing is op de bovengenoemde Nederlandse

vennootschappen en andere juridische entiteiten, indien deze zijn ingeschreven in het Nederlandse handelsregister. Sommige personenvennootschappen³ die zijn opgericht naar Nederlands recht zijn echter niet geregistreerd in het Nederlandse handelsregister, omdat hun registratie in het Nederlandse handelsregister afhankelijk is van het feit of ze een onderneming drijven in Nederland. Dit houdt in dat deze personenvennootschappen in principe buiten de reikwijdte van het UBO-register zouden vallen. Om dat te voorkomen introduceert de Implementatiewet een aanvullende verplichting op grond waarvan Nederlandse personenvennootschappen met een onderneming buiten Nederland zich (opnieuw) moeten registreren in het Nederlandse handelsregister. De (her)registratie brengt voor deze personenvennootschappen de verplichting met zich mee om vervolgens UBO-informatie te registreren.⁴

Vrijstellingen voor niet-Nederlandse entiteiten of beursgenoteerde entiteiten

Niet-Nederlandse vennootschappen en andere juridische entiteiten zijn niet verplicht om informatie over hun UBO's in te winnen, bij te houden en te registreren. Dit is zelfs het geval als een dergelijke entiteit haar hoofd- of nevenvestiging in Nederland heeft, of in het Nederlandse handelsregister is ingeschreven omdat zij bijna al haar activiteiten in Nederland heeft en niet langer een feitelijk band heeft met het land van oprichting.

Nederlandse beursgenoteerde NV's die zijn onderworpen aan de openbaarmakingsvereisten van Richtlijn (EU) 2004/109 of vergelijkbare internationale standaarden zijn eveneens niet verplicht om UBO-informatie in te winnen, bij te houden en te registreren. Deze vrijstelling geldt ook voor Nederlandse directe en indirecte 100% dochtervennootschappen van beursgenoteerde vennootschappen die aan deze openbaarmakingsvereisten zijn onderworpen.

Deze vrijstelling geldt onder voorwaarden ook voor Nederlandse (100%-dochtervennootschappen van) beursvennootschappen met een notering buiten de EU/EER. De vrijstelling kan slechts worden ingeroepen indien de beursvennootschap buiten de EU/EER is onderworpen aan openbaarmakingsvereisten die een toereikende transparantie van eigendomsinformatie waarborgen, in lijn met de openbaarmakingsvereisten van

3 Voornamelijk maatschappen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen.

4 Op basis van wetsgeschiedenis en jurisprudentie wordt een commanditaire vennootschap geacht een onderneming te hebben in de zin van de Handelsregisterwet 2007. Nederlandse commanditaire vennootschappen, ook al zijn zij gevestigd en hebben zij (bedrijfs)activiteiten buiten Nederland, hebben daarom een verplichting om zich (opnieuw) te registreren in het Nederlandse handelsregister en vervolgens hun relevante UBO-informatie te registreren.

Richtlijn (EU) 2004/109.⁵ Of de openbaarmakingvereisten in het betreffende land vergelijkbaar zijn verschilt per land en mogelijk ook per handelsplatform waaraan de notering heeft plaatsgevonden. Voor een beroep op de vrijstelling voor beursvennootschappen met een notering buiten de EU/EER zal derhalve van geval tot geval bij lokale adviseurs moeten worden nagegaan of sprake is van 'toereikende transparantie', conform Richtlijn (EU) 2004/109. Indien geen sprake is van 'toereikende transparantie' conform Richtlijn (EU) 2004/109, kunnen Nederlandse (100%-dochtervennootschappen van) beursvennootschappen met een notering buiten de EU/EER dus nog steeds onderworpen zijn aan de wetgeving inzake het UBO-register. In de praktijk kan in veel gevallen echter waarschijnlijk worden geconcludeerd dat het hoger leidinggevend personeel van de Nederlandse dochtervennootschap in het UBO-register moet worden geregistreerd omdat een natuurlijk persoon ontbreekt die als UBO kwalificeert op basis van een kwalificerend aandelenbelang, stemrecht, eigendomsbelang of op basis van zeggenschap via andere middelen (zie hierna).

3.3 Wie wordt aangemerkt als UBO?

Een UBO is altijd een natuurlijk persoon en elke registratieplichtige entiteit heeft altijd ten minste één UBO.

In het Besluit ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme 2018 (**Besluit**) is voor de relevante typen Nederlandse entiteiten vastgelegd welke natuurlijke personen *in ieder geval* worden aangemerkt als UBO. De opsomming is niet limitatief; een natuurlijk persoon kan namelijk als UBO kwalificeren ondanks dat de minimumdrempels van het Besluit niet worden gehaald. Entiteiten kunnen meer dan één UBO hebben.

Naar verwachting zal de Kamer van Koophandel in de tweede helft van 2020 een nadere toelichting geven met betrekking tot het UBO-register. Het is echter onzeker in hoeverre deze toelichting voorbeelden of casestudies zal bevatten ter verduidelijking van de UBO-definitie.

Hierna wordt voor de meest voorkomende soorten Nederlandse vennootschappen en juridische entiteiten eerst in het algemeen beschreven welke natuurlijke personen in ieder geval worden aangemerkt als UBO daarvan. Daarna worden de kernbegrippen *eigendomsbelang* en *zeggenschap via andere middelen* besproken. Tot slot wordt beschreven welke personen

aangemerkt worden als UBO indien geen UBO kan worden geïdentificeerd op basis van de algemene regels.

- BV's en NV's: UBO's zijn de natuurlijke personen die direct of indirect meer dan 25% van de aandelen, van de stemrechten of het eigendomsbelang houden in de vennootschap, of die via andere middelen de uiteindelijke eigenaar zijn van of zeggenschap hebben over de vennootschap.
- Stichtingen: UBO's zijn de natuurlijke personen die direct of indirect meer dan 25% van het eigendomsbelang houden in de stichting, die direct of indirect meer dan 25% van de stemmen kunnen uitoefenen bij besluitvorming ter zake van wijziging van de statuten van de stichting, of die de feitelijke zeggenschap kunnen uitoefenen over de stichting.
- Commanditaire vennootschappen: UBO's zijn de natuurlijke personen die direct of indirect meer dan 25% van het eigendomsbelang houden in de personenvennootschap, die direct of indirect meer dan 25% van de stemmen kunnen uitoefenen bij besluitvorming ter zake van wijziging van die overeenkomst die ten grondslag ligt aan de personenvennootschap of ter zake van de uitvoering van die overeenkomst anders dan door daden van beheer voor zover in die overeenkomst besluitvorming bij meerderheid van stemmen is voorgeschreven, of die feitelijke zeggenschap kunnen uitoefenen over de personenvennootschap.

STAK

Indien een natuurlijk persoon een kwalificerend eigendomsbelang heeft in een BV of NV door middel van certificaten, uitgegeven door bijvoorbeeld een stichting administratiekantoor (**STAK**), wordt die natuurlijk persoon aangemerkt als UBO van de onderliggende vennootschap.

Eigendomsbelang

In bovengenoemde situaties is *eigendomsbelang* een relevant begrip. Een eigendomsbelang wordt in het Besluit gedefinieerd als "een recht op uitkering uit het vermogen van een rechtspersoon of personenvennootschap, waaronder de winst of de reserves, of op overschot na vereffening".

5 Meer specifiek, artikel 9 e.v. van de Richtlijn (EU) 2004/109.

Een kwalificerend eigendomsbelang kan dus gebaseerd zijn op het recht op (i) jaarlijkse winstuitkeringen, (ii) uitkeringen uit de totale reserves van een entiteit of (iii) het saldo bij liquidatie. Volgens de wetgever zijn dit alternatieve criteria. Dit betekent bijvoorbeeld dat de kwalificatie als UBO van een vennootschap (bijvoorbeeld een BV of NV) afhankelijk kan zijn van het aandeel van een natuurlijk persoon in de totale winst van de vennootschap in een boekjaar. Indien dat aandeel meer dan 25% bedraagt, wordt die natuurlijk persoon aangemerkt als UBO.

Op basis van het bovenstaande kan de kwalificatie van een natuurlijk persoon als UBO van een rechtspersoon of andere juridische entiteit jaarlijks verschillen, waardoor een strikte monitoring en periodieke updates van het UBO-register vereist zijn. Als voorbeeld; een houder van cumulatief preferente aandelen kan afhankelijk van het totale voor uitkering beschikbare bedrag, in het ene jaar gerechtigd zijn tot meer dan 25% van de totale winst, terwijl de gerechtigdheid tot de winst in een ander jaar minder dan 25% bedraagt. De UBO-registratie moet in dat geval jaarlijks worden bijgewerkt om hierbij aan te sluiten.

Om vast te stellen of een natuurlijk persoon een kwalificerend eigendomsbelang heeft in een stichting (een entiteit zonder leden of aandeelhouders), moet worden nagegaan hoe een eventuele uitkering die een natuurlijk persoon ontvangt (bijvoorbeeld een gift) zich verhoudt tot het totale voor uitkering beschikbare bedrag. Gewoonlijk wordt pas na het opmaken van de jaarrekening van de stichting duidelijk of een natuurlijk persoon een uitkering van meer dan 25% van het totale uitkeerbare bedrag voor dat jaar heeft ontvangen. Op die momenten moet, indien nodig, het UBO-register worden bijgewerkt.

Ten aanzien van stichtingen die certificaten van het door hen in administratie gehouden vermogen (STAK's) hebben uitgegeven, is eerder beschreven dat een certificaathouder kan kwalificeren als UBO van de vennootschap waarvan de STAK aandelen in beheer heeft. Daarmee is de certificaathouder echter niet vanzelfsprekend ook UBO van de STAK (de stichting). Verduidelijkt is dat indien de STAK uitsluitend vermogen beheert namens de certificaathouder(s), de certificaathouder op grond van zijn certificaten niet wordt aangemerkt als de UBO van de STAK zelf.

(Feitelijke) zeggenschap (via andere middelen)

Naast de kwalificatie als UBO op basis van aandelen, stemrecht of eigendomsbelang, kan een natuurlijk persoon als UBO kwalificeren indien de natuurlijke persoon via andere middelen zeggenschap uitoefent over de vennootschap of andere juridische entiteit. Het begrip *feitelijke zeggenschap* moet zo worden uitgelegd dat het dezelfde betekenis heeft als *zeggenschap via andere middelen*.

Zeggenschap via andere middelen kan gebaseerd zijn op formele of feitelijke zeggenschap over een entiteit. Formele zeggenschap heeft bijvoorbeeld betrekking op zeggenschap op basis van de statuten, terwijl de feitelijke zeggenschap kan zijn zeggenschap door middel van (bijvoorbeeld) contractuele afspraken zoals invloed uit hoofde van bijvoorbeeld een leningsovereenkomst, maar ook in het geval dat iemand handelt op basis van de feitelijke instructie van een andere persoon. Zeggenschap via andere middelen kan verder onder meer gebaseerd zijn op de criteria voor de consolidatie van de jaarrekening. Deze criteria zijn bijvoorbeeld het kunnen benoemen of ontslaan van de meerderheid van de bestuurders of het hebben van overheersende invloed op een entiteit op basis van een overeenkomst met die entiteit.

Hogere leidinggevend personeel als UBO

Indien op basis van voornoemde criteria geen UBO kan worden achterhaald, of indien enige twijfel bestaat over de vraag of de geïdentificeerde persoon(personen) de feitelijke UBO is(zijn), worden een of meer natuurlijke personen die behoren tot het hoger leidinggevend personeel, aangemerkt als UBO op basis van de Richtlijn. Voor het Nederlandse UBO-register is bepaald dat *alle* natuurlijke personen die behoren tot het hoger leidinggevend personeel als UBO in het UBO-register moeten worden ingeschreven. In het UBO-register zal worden vermeld of een natuurlijk persoon uitsluitend als UBO is geregistreerd in diens hoedanigheid van hoger leidinggevend personeel.

In het geval van een BV, NV of stichting kwalificeren alleen de statutaire bestuursleden als hoger leidinggevend personeel. In het geval van een commanditaire vennootschap kwalificeren alle behorende vennoten als hoger leidinggevend personeel.

Indien de functie van hogere leidinggevend personeel door een rechtspersoon wordt uitgeoefend dan dient het hoger leidinggevend personeel (natuurlijke personen) van die rechtspersoon als UBO te worden geregistreerd (en niet de rechtspersoon zelf).

Huwelijksregime

Als afsluitende opmerking: het huwelijksregime tussen echtgenoten (bijvoorbeeld een gemeenschap van goederen) zou in beginsel niet moeten leiden tot een UBO-kwalificatie voor de echtgenoot die geen aandelen in een vennootschap bezit.

3.4 Welke UBO-informatie wordt geregistreerd en wie heeft toegang?

Een deel van de UBO-informatie zal openbaar toegankelijk zijn in het UBO-register dat onderdeel uitmaakt van het Nederlandse handelsregister. Een ander deel van de informatie is uitsluitend toegankelijk voor bevoegde autoriteiten en de Financiële Inlichtingen Eenheid (**FIE**).

Publiek toegankelijke UBO-informatie

- Voor- en achternaam;
- Geboortemaand en -jaar;
- Nationaliteit;
- Woonstaat; en
- Aard en omvang van het gehouden economisch belang van de UBO (gepresenteerd in bandbreedtes van meer dan 25% tot en met 50%, meer dan 50% tot en met 75% of meer dan 75% tot en met 100%).

Niet publiek toegankelijke UBO-informatie

- Burgerservicenummer / buitenlands fiscaal identificatienummer (TIN);
- Geboortedag,
- Geboorteland en -plaats;
- Woonadres;
- Afschrift van geldig identiteitsdocument; en
- Afschrift van document(en) waarmee wordt onderbouwd waarom een persoon wordt aangemerkt als UBO en waaruit de aard en de omvang van het door de UBO gehouden economisch belang blijkt.

Documentatie ter ondersteuning van de conclusie dat een persoon als UBO wordt aangemerkt en waaruit de aard en de omvang van het gehouden economisch belang blijkt, kan bestaan uit de statuten, een afschrift

van het aandeelhoudersregister, een afschrift van de (commanditaire) vennootschapsovereenkomst, de oprichtingsakte, een organogram en enige andere (relevante) notariële akte. Indien het hoger leidinggevend personeel van een entiteit in die hoedanigheid wordt aangemerkt als UBO, hoeft geen ondersteunende documentatie te worden aangeleverd.

De UBO-informatie blijft toegankelijk voor een periode eindigend tien jaar na de uitschrijving van de vennootschap of andere juridische entiteit uit het handelsregister.

Europees centraal platform

De Richtlijn schrijft voor dat alle Europese UBO-registers via het Europees centraal platform op 10 maart 2021 met elkaar worden gekoppeld. Wanneer deze koppeling tot stand komt, zal de niet voor het publiek toegankelijke UBO-informatie in elke lidstaat ook beschikbaar komen voor de bevoegde autoriteiten en de FIE's van andere EU-lidstaten.

Toegang tot het UBO-register

Geïnteresseerden kunnen de publiek toegankelijke UBO-informatie inzien onder voorwaarde van een geldige registratie en de betaling van een vaste vergoeding. De identiteit van de raadplegers van het UBO-register wordt geregistreerd door de Kamer van Koophandel. UBO's krijgen op verzoek inzicht in hoe vaak hun informatie is geraadpleegd.⁶ De Kamer van Koophandel kan het Burgerservicenummer registreren van de personen die het register geraadpleegd hebben. De FIE en andere bevoegde autoriteiten hebben op verzoek toegang tot die informatie.

De FIE en andere bevoegde autoriteiten kunnen in het UBO-register zoeken op naam van een persoon, waarbij alle connecties van die persoon worden vermeld, terwijl het publiek in het UBO-register alleen kan zoeken naar de UBO of de UBO's van een specifieke entiteit (en niet naar de naam van een persoon). Hoewel deze beperking van de zoekmogelijkheden werd voorgesteld als een maatregel om de privacy van UBO's te waarborgen, wordt verwacht dat commerciële platformen die bedrijfsinformatie registreren, zoekopdrachten mogelijk maken op naam van personen.

⁶ Er zal verder worden geanalyseerd of het UBO-register zo kan worden ontworpen dat bepaalde categorieën gebruikers kunnen worden onderscheiden. Dit moet UBO's in staat stellen na te gaan hoe vaak hun informatie per gebruikerscategorie (bevoegde autoriteiten, notaris, bank, enz.) is geraadpleegd.

De FIE en de bevoegde autoriteiten hebben toegang tot zowel openbare als niet-openbare UBO-informatie. In Nederland zijn onder andere de volgende instellingen gekwalificeerd als bevoegde autoriteiten met onbeperkte toegang tot de UBO-informatie:

- de Nederlandsche Bank (DNB);
- de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- het Bureau Financieel Toezicht (BFT);
- de Kansspelautoriteit;
- de Belastingdienst;
- de Nationale Politie;
- het Openbaar Ministerie;
- de Nederlandse inlichtingendiensten; en
- de Fiscale inlichtingen- en opsporingsdienst (FIOD).

3.5 Kan UBO-informatie worden afgeschermd?

Op grond van de Richtlijn kunnen lidstaten bepalen dat de toegang van het publiek tot UBO-informatie per geval wordt afgeschermd indien de UBO minderjarig is of handelingsonbekwaam, of als de UBO door publicatie van UBO-informatie zou worden blootgesteld aan een onevenredig risico van fraude, ontvoering, chantage, afpersing, pesterijen, geweld of intimidatie.

In Nederland wordt alleen de UBO-informatie van een minderjarige of handelingsonbekwame persoon afgeschermd. In andere gevallen wordt de UBO-informatie slechts afgeschermd indien de UBO door het Openbaar Ministerie of de Nationaal Coördinator voor Terrorismebestrijding en Veiligheid wordt beveiligd. Indien de toegang tot UBO-informatie op basis van een van de bovenstaande gronden wordt afgeschermd dan is alleen de aard en de omvang van het gehouden economisch belang zichtbaar voor het publiek (d.w.z. dat er een UBO is met een economisch belang tussen (bijvoorbeeld) 25 tot 50%).

De afgeschermdde UBO-informatie blijft toegankelijk voor de FIE en de bevoegde autoriteiten. Bepaalde meldingsplichtige entiteiten⁷ (financiële instellingen, kredietinstellingen en notarissen) zullen toegang blijven hebben tot het voor het publiek afgeschermdde deel van de UBO-informatie.

Het registratieproces maakt het mogelijk om bij de registratie aan te geven of UBO-informatie moet worden afgeschermd (op basis van één van de bovenstaande

gronden). Een verzoek tot beperking van de toegang tot UBO-informatie leidt direct tot afscherming van de UBO-informatie. De afscherming wordt opgeheven zodra een verzoek is afgewezen en de beslissing in een formele bezwaar- en beroepsprocedure (indien van toepassing) definitief is geworden.

De Kamer van Koophandel gaat na of een persoon op de centrale of decentrale lijst van beschermde personen staat in geval van een verzoek om afscherming van UBO-informatie op basis van de blootstelling aan (onevenredige) risico's. Als een UBO verwacht dat de publicatie van UBO-informatie dergelijke risico's met zich meebrengt dan kan de UBO vooraf contact opnemen met de politie of het Openbaar Ministerie. Het Openbaar Ministerie zal van geval tot geval beoordelen of sprake is van een zodanige dreiging of denkbare dreiging dat overheidsbescherming noodzakelijk is.

De registratie en publicatie van UBO-informatie is een duidelijke inbreuk op het (grond)recht op privacy van de UBO. De publieke toegankelijkheid tot het UBO-register is daarom tijdens de parlementaire behandeling besproken. Zo is de vraag gesteld of de publicatie van UBO-informatie in overeenstemming is met de Wet bescherming persoonsgegevens, de grondwet en de EU-mensenrechten(-verdragen). In elk van deze gevallen heeft de regering aangegeven dat de publieke toegankelijkheid van het UBO-register wordt voorgeschreven door de Richtlijn en dat in de Richtlijn rekening is gehouden met de opmerkingen van de Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming inzake dat element. Aanvullend is aangegeven dat de Nederlandse implementatie voldoende is getoetst aan de EU-mensenrechten en de regelgeving op het gebied van gegevensbescherming door middel van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling en dat de Nederlandse Autoriteit Persoonsgegevens geen verdere opmerkingen had bij de Nederlandse wetgeving.

De registratie van een UBO en de bijbehorende UBO-informatie is een beslissing van de Kamer van Koophandel waartegen bezwaar en beroep kan worden aangetekend.

3.6 Timing

De Implementatiewet treedt geleidelijk in werking.

Met ingang van 8 juli 2020 hebben vennootschappen en andere juridische entiteiten de verplichting om informatie over hun UBO's in te winnen en bij te houden. Met ingang

⁷ Lees: instellingen en bedrijven waaraan de richtlijn en de Nederlandse implementatie daarvan bepaalde eisen stelt.

van 27 september 2020 treden de onderdelen van de wet die de verplichting bevatten om deze UBO-informatie bij het UBO-register te registreren in werking. Met ingang van 27 september 2020 hebben bestaande vennootschappen en andere juridische entiteiten 18 maanden de tijd om opgave te doen van hun relevante UBO-informatie in het UBO-register. De Kamer van Koophandel zal in deze eerste 18 maanden gefaseerd alle registratieplichtige entiteiten aanschrijven met het verzoek tot registratie van de UBO's. Vennootschappen en andere juridische entiteiten die op of na 27 september 2020 worden opgericht zijn verplicht hun UBO-informatie binnen *één week* na oprichting te registreren (meestal samen met de registratie van die entiteit in het handelsregister). De UBO-registratie is een voorwaarde voor het verkrijgen van hun registratienummer bij het handelsregister.

Het is niet nodig om de personen te registreren die tussen 27 september 2020 en de eerste UBO-registratie kwalificeerden als UBO. Indien ná de eerste UBO-registratie iets verandert, moet dit binnen een week in het UBO-register worden geregistreerd, zelfs tijdens de eerste 18 maanden als de wijziging zich in die periode voordoet.

Zoals beschreven in [paragraaf 3.2](#) wordt tevens een (her)registratieplicht ingevoerd voor buiten Nederland gevestigde ondernemingen die worden gedreven door bepaalde Nederlandse personenvennootschappen. Deze (her)registratie geeft vervolgens aanleiding tot de verplichting voor dergelijke entiteiten om hun relevante UBO-informatie te registreren. Hoewel gedurende de parlementaire behandeling is opgemerkt dat de (her)registratietermijn ook kan worden gesteld op 18 maanden, volgt deze termijn onvoldoende uit de wettekst. Zonder verdere wettelijke duiding zou de (her)registratie derhalve in principe binnen een week na 27 september 2020 moeten plaatsvinden.

3.7 Aanvullende maatregelen

Naast de verplichting voor Nederlandse vennootschappen en andere juridische entiteiten om informatie over hun UBO's in te winnen, bij te houden en te registreren worden gelijktijdig overige begeleidende maatregelen en verplichtingen ingevoerd.

Terugmeldplicht

Bepaalde bevoegde autoriteiten en alle krachtens de Wet ter bestrijding van witwassen en financieren van terrorisme *meldingsplichtige entiteiten* (bijvoorbeeld banken, advocaten, notarissen, accountants en belastingadviseurs)

zijn vanaf 27 september 2020 verplicht de Kamer van Koophandel te informeren over iedere discrepantie die zij aantreffen tussen de UBO-informatie met betrekking tot een vennootschap of andere juridische entiteit in het UBO-register en de UBO-informatie van die entiteit waar zij over beschikken. Zolang de eerste registratie van UBO's van een entiteit in het UBO-register nog niet heeft plaatsgevonden, kan geen discrepantie worden vastgesteld (of gemeld).

Na ontvangst van de kennisgeving zal de Kamer van Koophandel de desbetreffende entiteit in het UBO-register als 'entiteit waar een onderzoek is ingesteld' bestempelen.

Meewerkverplichting voor UBO's

UBO's hebben zelf de verplichting om mee te werken en de vennootschap of andere juridische entiteit alle informatie te verstrekken die deze nodig heeft om te voldoen aan zijn verplichting om informatie over de UBO's in te winnen, bij te houden en te registreren.

Sancties

De Richtlijn vereist dat de lidstaten doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties invoeren voor inbreuken op de vereisten van de UBO-registratie.

Nederland heeft gekozen voor een duaal sanctiestelsel. Dit heeft als gevolg dat zowel strafrechtelijke als bestuursrechtelijke sancties kunnen worden opgelegd in geval van overtreding van de UBO-registratieverplichtingen.

Relatief kleine overtredingen, zoals het niet tijdig indienen van UBO-informatie, zijn doorgaans onderworpen aan bestuursrechtelijke sancties. Deze bestuursrechtelijke sancties kunnen bestaan uit een last onder dwangsom en een bestuurlijke boete of een combinatie daarvan.

Een schending van de volgende verplichtingen wordt behandeld als een economisch delict waarvoor strafrechtelijke sancties kunnen worden opgelegd:

- De verplichting van vennootschappen en andere juridische entiteiten om alle UBO-informatie in te winnen, bij te houden en te registreren.
- De verplichting voor UBO's om mee te werken door alle relevante informatie te verstrekken die nodig is voor entiteiten om aan hun UBO-vereisten te voldoen.
- De terugmeldplicht voor meldingsplichtige entiteiten.

Als de overtreding opzettelijk is begaan dan wordt overtreding aangemerkt als een misdrijf. In dat geval

kunnen de strafrechtelijke sancties bestaan uit een gevangenisstraf van maximaal twee jaar, een taakstraf of een boete van maximaal EUR 21.750. Indien de overtreding niet opzettelijk is begaan dan kunnen de strafrechtelijke sancties bestaan uit een gevangenisstraf van maximaal zes maanden, een taakstraf of een boete van maximaal EUR 21.750.

4. Koppeling met Mandatory Disclosure

Op basis van de (Nederlandse implementatie van de) EU Mandatory Disclosure Richtlijn⁸ moeten meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies door intermediairs en - onder bepaalde omstandigheden - de belastingplichtigen zelf worden gemeld aan de Belastingdienst.⁹ Er is sprake van een meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie indien deze ten minste een van de wezenskenmerken bevat die in de Mandatory Disclosure Richtlijn zijn vastgelegd. Een van deze wezenskenmerken is nauw verbonden met het UBO-register. Dit betreft de grensoverschrijdende constructies waarbij de juridische of feitelijke eigendom niet-transparant is door het gebruik van personen, juridische constructies of structuren:

- die geen wezenlijke economische, door voldoende personeel, uitrusting, activa en gebouwen ondersteunde activiteit uitoefenen; en
- die zijn opgericht in, worden beheerd in, inwoner zijn van, onder zeggenschap staan in, of gevestigd zijn in een ander rechtsgebied dan het rechtsgebied van verblijf van een of meer van de uiteindelijk begunstigen van de activa die door die personen, juridische constructies of structuren worden aangehouden; en
- indien de uiteindelijk begunstigen van die personen, juridische constructies of structuren, niet-identificeerbaar zijn gemaakt.

Een regeling valt alleen onder het voornoemde wezenskenmerk als aan alle genoemde criteria wordt voldaan. Structuren die bedoeld zijn om de verplichtingen onder het UBO-register te omzeilen of UBO's niet-identificeerbaar te maken kunnen daarom onder omstandigheden als een meldingsplichtige grensoverschrijdende constructie worden aangemerkt.

In verband met COVID-19 gaat de Mandatory Disclosure meldplicht in Nederland in op 1 januari 2021, in plaats van op 1 juli 2020. De (implementatie van de) Mandatory Disclosure Richtlijn heeft echter wel terugwerkende kracht tot 25 juni 2018.¹⁰

5. Praktische overwegingen

In de praktijk is de kernvraag voor vennootschappen en andere juridische entiteiten welke personen moeten worden aangemerkt als hun UBO's. Dit moet van geval tot geval in detail worden beoordeeld. Belangrijk aandachtspunt is dat de UBO-definitie een niet-uitputtende *minimumdefinitie* is. Een persoon kan op basis van relevante feiten en omstandigheden nog steeds als UBO worden aangemerkt, ook al wordt niet voldaan aan de eisen zoals beschreven in het Besluit. Naast (in)directe aandelenbelangen en het uitoefenen van stemrecht moeten entiteiten op zoek gaan naar de natuurlijke personen met een eigendomsbelang of de natuurlijke personen die zeggenschap via andere middelen kunnen uitoefenen. Het is belangrijk om voor ogen te houden dat een UBO een natuurlijke persoon is die eigenaar is van of zeggenschap heeft over een entiteit, waarbij het zo kan zijn dat een natuurlijk persoon feitelijke zeggenschap heeft over een entiteit, in aanvulling op het houden van bijvoorbeeld een aandelenbelang of stemrecht. De UBO-analyse zou alsdan kunnen leiden tot de conclusie dat deze persoon (ook) wordt aangemerkt als UBO, hoewel het percentage aandelenbelang dat wordt gehouden minder dan 25% bedraagt.

8 Richtlijn (EU) 2018/822 van 25 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2011/16.

9 Zie onze [klantbrochure van augustus 2020](#) voor meer informatie.

10 De termijnen voor de indiening van gegevens zijn opgenomen in onze [klantbrochure van augustus 2020](#).

Over Loyens & Loeff

Loyens & Loeff N.V. is een onafhankelijk full-service kantoor van advocaten, belastingadviseurs en notarissen, waar de civiele en fiscale dienstverlening geïntegreerd wordt aangeboden. De advocaten en notarissen enerzijds en de belastingadviseurs anderzijds hebben binnen het kantoor een gelijkwaardige positie. Met deze opzet en haar omvang is Loyens & Loeff N.V. uniek in de Benelux en Zwitserland.

De praktijk is vooral gericht op het (internationale) bedrijfsleven en de overheid. Loyens & Loeff N.V. is een kantoor met uitgebreide kennis en ervaring op het gebied van onder meer belastingrecht, ondernemingsrecht, fusies en overnames, beursnoteringen, privatiseringen, bank- en effectenrecht, commercieel onroerend goed, arbeidsrecht, bestuursrecht, technologie, media en procesrecht, EU en mededinging, bouwrecht, energierecht, insolventie, milieurecht, pensioenrecht en ruimtelijke ordening.

loyensloeff.com

Genoteerd

Genoteerd is een periodieke nieuwsbrief voor relaties van Loyens & Loeff N.V. Genoteerd verschijnt sinds oktober 2001.

Auteurs van deze bijdrage zijn Pleuni Visser (pleuni.visser@loyensloeff.com), Rick van der Velden (rick.van.der.velden@loyensloeff.com), Christa Parlevliet (christa.parlevliet@loyensloeff.com) en Willemijn van Duren (willemijn.van.duren@loyensloeff.com).

Redactie

drs. P.G.M. Adriaansen
 prof. dr. R.P.C. Cornelisse
 mr. E.H.J. Hendrix
 mr. drs. A.N. Krol
 prof. mr. C.W.M. Lieveerse
 mr. P.E. Lucassen
 prof. mr. W.J. Oostwouder
 mr. Q.H. van Vliet
 prof. mr. D.F.M.M. Zaman

Uiteraard kunt u zich ook wenden tot uw eigen contactpersoon binnen Loyens & Loeff N.V.

Als toonaangevend kantoor is Loyens & Loeff de logische keuze als juridisch en fiscaal partner wanneer u in of via Nederland, België, Luxemburg of Zwitserland, onze thuismarkten, zaken doet. Met onze vestigingen in de Benelux, Zwitserland en kantoren in de belangrijke financiële centra kunt u wereldwijd rekenen op een persoonlijk advies van een van onze 900 adviseurs. Dankzij onze full-service praktijk, specifieke sectorbenadering en diepgaande kennis van de markt, begrijpen onze adviseurs precies waaraan u behoefte heeft.

Amsterdam, Brussel, Hong Kong, Londen, Luxemburg, New York, Parijs, Rotterdam, Singapore, Tokio, Zürich